

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 31.05.2022

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (Human Rights Watch) yayınlamış olduğu bir raporda, kolluk güçleri ve mahkemeler tarafından kadınları korumak ve şiddet döngüsünü kırmak amacıyla verilen tedbir kararlarının sayısında belirgin bir artış görülmesine rağmen, Türkiye hükümetinin aile içi şiddet mağdurlarını koruyamadığı yönünde olmuştur. “*Türkiye’de Kadına Yönelik ve Aile İçi Şiddetle Mücadele: Korumadaki Zaafların Ölümcül Sonuçları*” başlıklı, 85 sayfalık raporda, mahkeme kararlarının etkin uygulanmamasının, kadınların mevcut veya eski eşleri veya partnerleri tarafından şiddet görmeye devam etme riskiyle karşı karşıya kalmaları sonucunu doğurduğu tespiti yer almaktadır. Türkiye’nin Temmuz 2021’de İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinen Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nden çekilmesi bağlamında gerçekleşen araştırma da kadınlar bazı vakalarda, kendilerini korumak amacıyla verilmiş tedbir kararları bulunmasına rağmen öldürüldüğü yönündedir.

İnsan Hakları İzleme Örgütü, Avrupa ve Orta Asya direktör yardımcısı Emma Sinclair-Webb, “*Türkiye’de kolluk kuvvetleri ve mahkemeler, kadınların aile içi şiddetle ilgili şikayetlerine daha fazla tedbir kararı alarak karşılık veriyorlar, ancak bu kararların uygulanmaması, kadınların korunmasında önemli zaaflara yol açıyor. Tedbir kararlarının uygulanmaması, risk altında oldukları için yetkililerin radarına girmiş bazı kadınların, kendilerine şiddet uygulayan*

failler tarafından öldürülmesi, bazılarının da yıllar boyunca, tekrar tekrar şiddete maruz kalmasıyla sonuçlanıyor,” şeklinde bilgi vermiştir.

İnsan Hakları İzleme Örgütü ayrıca kadınların kolluk güçlerine veya savcılıklara şikâyetle bulunarak koruyucu önlemler aldırıldığı 18 vakayı ayrıntılı bir şekilde inceleyerek şu sonuçları ulaşmışlardır.

- İncelenenler arasında, yetkililer tarafından risk altında olduğu bilinen ve korunmak amacıyla mahkeme kararı çıkartmış olan, ancak şiddet faili mevcut veya eski eşleri veya partnerleri tarafından yine de öldürülen kadınlara ilişkin altı vakanın olduğu.
- Bu tür ihlallerin resmi kayıtlarının etkin bir şekilde tutulmadığı, kanun faillere bu tür ihlaller sebebiyle zorlama hapsi uygulanmasına olanak tanısa da, mahkeme kararlarını hiçe sayan erkeklerin bu yaptırımdan kurtulabildiği,
- Ölümle sonuçlanan altı vakada failler sonunda cinayetten hüküm giydikleri, yetkililerin özgül bir tehdit altında bulunduğu bilenen mağdurların yaşam haklarını koruma sorumluluklarını yerine getirmekte gösterdiği kusurlar ve zaafılar, hükümet tarafından ele alınmadığı yönündedir.
- İnsan Hakları İzleme Örgütü’nün araştırdığı altı öldürme vakasından birinde dokuz polis memuruna disiplin cezaları verildiği yönündedir. Ancak verilen disiplin cezalarının detayları hakkında bilgi paylaşılmamıştır. Başka bir vakada iki kolluk görevlisi hakkında açılmış disiplin soruşturmalarının halen sürdüğü belirtilmektedir. Diğer dört vakada ise açılmış herhangi bir disiplin soruşturmasının olmadığı yönündedir.

Bu bağlamda;

1. Adalet Bakanlığı tarafından, kadınların korunmasında gerekli özeni göstermeyen yetkili kişilere açmış olduğu herhangi bir soruşturma var mıdır?
2. 20 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararı ile beraber, mahkeme kararlarının etkin uygulanmaması sonucunda, kaç kadın mevcut veya eski eşleri veya partnerleri tarafından şiddet görmüştür? Kaç kadın öldürülmüştür?
3. Kaç kadın kendilerini korumak amacıyla verilmiş tedbir kararları bulunmasına rağmen, şiddet görmüş ve öldürülmüştür?

4. Anayasa Mahkemesi'nin, Eylül 2021'de verdiği bir kararda, bir kadının eski kocası tarafından öldürölmesinde, ihmali görölven devlet görevlilerinin, polislerin, hakimlerin ve savcılarının da cezai sorumluluğunun bulunduğu yönündedir. Adalet Bakanlığı, ihmali bulunan görevliler hakkında herhangi bir idari soruşturma başlatmış mıdır?
5. Aile içi şiddete maruz kalmış tüm kadınlar adli yardımdan yararlandırılıyor mu?
6. Yetkililer, haklarında aile içi şiddetten ceza kovuşturması açılmış şüphelilerin koruyucu ve önleyici tedbir kararlarını birden fazla ihlal etmiş olmalarının, bunlar hakkında tutuklama kararı alınması için gerekçe teşkil edebileceği konusunda, savcılıklara ve mahkemelere açık ve net yönergeler sunmakta mıdır?
7. Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (Human Rights Watch) yayınlamış olduğu raporu incelemiş midir? Yetkilileri ile herhangi bir görüşme yapmış mıdır?